

Keski-Suomen hyvinvointialueen lisäselitys Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle vuoden 2025 rahoitusta koskevasta valtiovarainministeriön vastauksesta (VN/34112/2024)

Aluehallitus 26.05.2026
3004/02.01.01.02/2024

Valmistelija hallinto- ja lakiasiainjohtaja Johanna Aalto p. 050 434 6544
talousjohtaja Aija Suntioinen p. 040 185 9985
vt. raportointi- ja analytiikkajohtaja Petri Kivinen p. 040 186 6501
vt. hankintajohtaja Simo Reipas, p. 050 567 8537

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen valitus vuoden 2025 rahoituspäätöksestä on käsiteltävänä Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa. Hallinto-oikeus on varannut hyvinvointialueelle tilaisuuden esittää käsityksensä Valtiovarainministeriön asiassa antamasta lisälausunnosta viimeistään 28.5.2026.

Valtiovarainministeriö katsoo lisälausunnossaan Keski-Suomen hyvinvointialueen vedonneen 16.3.2026 jättämällään valituksen täydennyksellä uuteen perusteeseen valitusajan päättymisen jälkeen. Hyvinvointialue oli saanut tiedon helmikuussa 2026 julkaistusta rahoituslain muuttamista valmistelevalta materiaalilta, josta ilmeni, että vuoden 2025 rahoituslaskelmissa on mukana myös julkiselle sektorille kuulumattomia yksityisen terveydenhuollon diagnoositietoja, joita ei rahoituslain mukaan tulisi ottaa huomioon rahoituksessa. Valtiovarainministeriö toteaa asian olevan näin, mutta sen mielestä asiaan ei saisi vedota valitusajan päättymisen jälkeen. Ehdotuksella ei valtiovarainministeriön mukaan olisi vaikutusta siihen, onko päätös Keski-Suomen hyvinvointialueen rahoituksesta vuodelle 2025 lainmukainen.

Valtiovarainministeriö tuo omassa lausunnossaan myös esiin, että vuoden 2025 rahoitukseen vaikuttaviin vuoden 2022 tietoihin on tullut tehdä tietotoimitukset 28.2.2023, ja THL on tehnyt rahoituslaskelmaa varten poimintansa 31.5.2024, johon mennessä ainakin tietojen on tullut olla rekisterissä. Kyseisistä päivämääristä ei ole varsinaisia päätöksiä, jolloin 31.5.2024 mennessä tietoja korjaamaan onnistuneet hyvinvointialueet ovat saaneet tietonsa mukaan vuoden 2022 aineistoon. Valtiovarainministeriö toteaaakin, että ”Laissa tai muissakaan normeissa ei säädetä siitä, milloin tiedot THL:ssa tehtävää tarvekerroinlaskentaa varten poimitaan eri rekistereistä, joten THL voi lähtökohtaisesti valita poiminta-ajankohdat.”

Valtiovarainministeriö kertoo tunnistaneensa tarpeita rahoitusmalliin sisältyvän tarvemallin ja sen pohjana olevan tietopohjan luotettavuuden jatkokehittämisessä, kuten esimerkiksi VM:n julkaisussa 2026:9 on tuotu esiin (Selvityshenkilöiden raportti diagnoositietojen kirjaamisesta ja keräämisestä osana julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusmallin tietopohjaa).

Hyvinvointialueen lisäselityksen yhteenveto

Keski-Suomen hyvinvointialue on saanut 16.3.2026 hallinto-oikeudelle täydentämänsä tiedon eli yksityislääkäridiagnoosien euromääräistä vaikutusta koskevan tiedon valitusajan päättymisen jälkeen. Laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioista annetussa laissa (808/2019) 41 §:n 1

momentissa tarkoitetaan sallittuna täydennyksenä valittajan tietoon valitusajan päättymisen jälkeen tullutta seikkaa, ja tässä asiassa täydennetty tieto tuli 2.2.2026 julkaistusta valtiovarainministeriön valmisteluvastuulla olleesta hallituksen esityksen valmisteluaineistosta. Tieto ei ole ollut hyvinvointialueen käytettävissä aiemmin. Lisäksi lain 41 §:n 2 momentissa todetaan, että ”valitusajan päättymisen jälkeen valittaja saa esittää uusia perusteluja vaatimuksensa tueksi, jollei asia sen johdosta muutu toiseksi”. Kyseessä on tässä asiassa sama virheellinen tietopohja, johon valtiovarainministeriön rahoituspäätös vuoden 2025 osalta käyttää. Siten myöskään asia ei muutu millään tavalla esiin tuodusta uudesta virheellisyysperusteesta toiseksi, vaan se on samaa kokonaisuutta.

Asiassa on syytä korostaa edelleen vahvistunutta käsitystä virheellisistä diagnoositiedoista. Esimerkiksi VM:n esiintuoma selvityshenkilöiden raportti (VM:n julkaisuja 2026:9, s. 16) oikaisee diagnoositietojen toimittamisen osalta vastuunjakoa, jossa THL on aiemmin nähnyt, että hoitoilmoitusoppaat ovat julkisia palvelunantajia velvoittavia kirjaamisohjeita. Selvityshenkilöt toteavat, että tällaiselle velvoittavuudelle ei ole löydettävissä lainsäädännöstä perusteita, vaan ohjeet ja oppaat ovat informaatio-ohjauksen keinoja ilman oikeudellista sitovuutta. THL voi velvoittaa vain hallintopäätöksillään tietojen toimittamiseen liittyvistä THL-laissa säädetyistä seikoista. Edelleen THL:n oma selvitys tuo esiin, että vielä myöhemmässäkin vaiheessa on havaittu suuria alueellisia eroja eräiden tarvelaskennassa hyödynnettävien diagnoosien laskennassa, joiden todennäköinen selite ei ole sairastavuuden erot (THL:n selvityksiä 15/2026, s. 15). Hyvinvointialueen kantana on, että asiassa tulisi tavoitella aineellisesti oikeaa lopputulosta ja käyttää oikeaa tietoperustaa, koska käytetty on osoittanut virheelliseksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 17 §

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Vuorela Piia

Päätösehdotus

Aluehallitus

1) päättää, että Keski-Suomen hyvinvointialue antaa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle lisäselityksen ja

2) valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan jättämään lisäselityksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisenä pidettäviä muutoksia.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös